Самостійна робота. Наголос. Складні випадки наголошування

20 хв · 12 балів · уміння: Знаходити ряд слів із помилкою в наголошуванні; Добирати слова з нормативним наголосом; Відновлювати зв’язну послідовність відомостей про наголос; Співвідносити правило наголошування з прикладом; Розрізняти види й функції наголосу на прикладах; Аналізувати твердження про наголошування й добирати правильне

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку НЕ всі слова мають нормативний наголос? (1 б.)

А) площина́, чужина́, городина́

Б) завда́ння, запита́ння, навча́ння

В) величина́, новина́, речовина́

Г) ви́падок, за́гадка, пере́пад

2. Оберіть усі слова з нормативним наголосом. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) но́шу

Б) вести́

В) кажу́

Г) бу́ли

Д) буде́ш

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Він завжди падає на голосний звук.

Б) Наголосом називають виокремлення посиленням голосу частини мовного потоку.

В) Словесний наголос виокремлює склад у слові.

Г) Розрізняють наголос словесний і логічний.

4. Установіть відповідність між правилом наголошування й прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Двоскладовий інфінітив з основою на приголосний, наголос на -ти 2. Неозначений займенник із часткою небудь, наголос на частці 3. Префіксальний інфінітив на -вісти, подвійний наголос 4. Складний числівник на позначення десятків, наголос на останньому складі	А. везти́ Б. ка́зна-хто В. шістдеся́т Г. відповісти́ й відповісти́ Д. хто-не́будь

5. Установіть відповідність між прикладом і мовним явищем. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. за́мок (фортеця) і замо́к (пристрій для замикання)	А. варіантне наголошування

2. кни́жки (родовий відмінок однини) і книжки́ (множина) 3. У реченні На сьогодні обіцяють сніг голосом виділено слово сьогодні 4. Вимова ли́стопад замість листопа́д	Б. форморозрізнювальний наголос В. словорозрізнювальний наголос Г. логічний наголос Д. діалектний наголос

6. Яке твердження про наголошування є правильним? (2,5 б.)

А) У неозначених займенниках із часткою будь наголос залежить від відмінка й падає на корінь.

Б) Односкладові іменники після числівників два, три, чотири змінюють наголос порівняно з формою однини.

В) Двоскладові інфінітиви з основою на приголосний наголошуються на корені, наприклад не́сти.

Г) Двоскладові форми жіночого роду минулого часу дієслів наголошуються на закінченні, наприклад взяла́.

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку НЕ всі слова мають нормативний наголос? (1 б.)

А) пере́пустка, ро́зпірка, на́ліпка

Б) ви́трата, за́гадка, при́зов

В) пізна́ння, обра́ння, дихання́

Г) вида́ння, визна́ння, чита́ння

2. Оберіть усі прикметники з нормативним наголосом. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) ри́нковий

Б) житло́вий

В) податко́вий

Г) зу́стрічний

Д) цифрови́й

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Вільний наголос не закріплений за певним складом.

Б) Наприклад, у формах бра́та і брати́ наголос переходить з першого складу на другий.

В) Словесний наголос може бути вільним або рухомим.

Г) Натомість рухомий наголос може переходити з одного складу на інший.

4. Установіть відповідність між правилом наголошування й прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Двоскладова форма першої особи однини теперішнього часу, наголос на закінченні	А. аби́хто Б. вісімдеся́т

2. Двоскладова форма жіночого роду минулого часу дієслова, наголос на закінченні 3. Неозначений займенник із часткою аби, наголос на частці 4. Складний числівник на позначення десятків, наголос на останньому складі	В. пишу́ Г. взяла́ Д. хто́зна-що

5. Установіть відповідність між прикладом і мовним явищем. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. до́рога (шлях) і дорога́ (цінна, мила) 2. біля вікна́ і світяться ві́кна 3. У реченні Шевченко і модерний, і сучасний голосом виділено слово модерний 4. Вимова бере́мо замість беремо́	А. логічний наголос Б. діалектний наголос В. форморозрізнювальний наголос Г. варіантне наголошування Д. словорозрізнювальний наголос

6. Яке твердження про наголошування є правильним? (2,5 б.)

А) Коли займенник виступає прикметниковим означенням, наголос падає на перший склад, наприклад від цьо́го часу.

Б) Коли займенник у сполученні з прийменником виконує роль іменника, наголос падає на перший склад, наприклад з цьо́го випливає.

В) Присвійні прикметники в однині й множині наголошуються на корені.

Г) Префіксальні інфінітиви на -вісти мають лише один наголос, на префіксі.

Джерела:

- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 60
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 61
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 61, 62, 63
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 63, 64
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 64, 65
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 65
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 66
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 66, 67
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 67
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 67, 68
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 68, 69
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 69, 70
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 70
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 70, 71
- Українська мова (Шевчук) 10 клас, с. 71